

rum substantialium, qualitatuum primarum & occultarum, ac facultatum obscure & minus scientificè explicavit, & hæc Cartesianorum Philosophia naturalis non est nova, sed ex antiquissima Democriti & Epicuri Schola de Atomis hausta, sed accuratius & perspicuius explicata.

Thes. 5.

Arripiunt hæc fundamenta ANGLI & strenuè pergunt in tali scrutinio, experimentorum insistentes certitudini, præcipue DN. BOYLE nobilis Anglus insignes admodum facit progressus, uti ex ejus scriptis in specie DE CHYMISTA SCEPTICO & Tr. de ORIGINE FORMARUM ET QUALITATUM, videre est, vocatque hunc explicandi naturæ phænomena modum, PHILOSOPHIAM CORPUSCULAREM. Cui sanè in multis adjumento venit Chymia, quæ istas hypotheses quotidie oculari & manuali experientia confirmat. Huc accedunt fermentationes & fermentorum mirabiles effectus, qui tam in Macrocosmo quàm Microcosmo sunt conspicui, qui omnes optimè per ejusmodi philosophandi modum explicantur, cum fermentatio in talium particularum diverso ac vario motu, à salium diversitate dependente, consistat, quæ salium varietas & miranda in natura exinde producta phænomena, videantur ap. TACHENIUM in HIPPOCRATE CHYMICO ejusque CLAVI, non enim nisi per ejusmodi materialia principia commode possunt dilucidari.

Thes. 6.

Hæ Hypotheses materiales tamen vix videntur universales, quoniam in formatione Corporum Organicorum, qualia sunt præcipuè animalia, & in operationibus animalium internis, quoad sensum & motum vix applicari posse videntur.

Thes. 7.

Sed utut animalia supponantur habere formam substantialem seu animam, (nam de hominis anima rationali res de fide Scripturæ Sacræ certa est) quæ tamen ad HOMINIS VITAM NIL FACIT, quoniam bruta sine ratione feliciter nobis vivunt, ab hac tamen vita non dependebit radicaliter, propterea quod illa illæ sã v. gr. per morbos qui corporis tantum structuram vitiant, & quæ ad eam pertinent, vita hominis pereat. Ergo aliud quid in erit, quod vel sit quasi vinculum conjungens animam cum corpore.

Thes. 8.

Hoc Spiritus quibusdam dicitur CALIDUS ET IGNEUS, depascens pro nutrimento humidum oleosum seu primogenium, vel ut alii volunt, est ignis seu flammula vitalis, in corde tanquam in primario foco micans & ardens, qui per arterias cum sanguine undiquaque diffusus, cunctas corporis partes fovet atque vivificat, simul tamen etiam oleosas particulas massæ sanguinæ absumit, uti etiam fluidiores & dissipabiles reliquarum partium solidarum simul deprædatur, dissipat & dispergit: Quamdiu ergo vegeta manet hæc flammula seu ignis animalis aut calidum nativum, tamdiu in vita florente subsistunt animalia; simul verò atque eadem extinguitur, moriuntur: Coniungit autem ista extinctio, quando vel suo debi-

to alimento destituitur, vel aëris commodâ inspiratione privatur: de his videantur ea, quæ differit CHARLETON in Oeconomiam animalium Exercit. 1. §. 3. 4. 5. Item HOLSTIUS in suo Tractat. de flammula cordis. Item MOEBIUS in fundam. p. 59. Item CONRINGIUS de igne animalium.

Thes. 9.

Ex hoc fundamento parare nonnulli volunt Biolychnium s. lampadem vitam artificialem, analogon huic Biolychnio naturali, ex sanguine hominis viventis, cujus flammula tamdiu ardeat, quamdiu vivit homo, subito verò atque hic moritur, illa etiam extinguitur, præterea quoque pro varietate coloris, splendoris, motus &c. certissimus sit sanitatis vel morbi index. Quod an verum sit penes experientiam fides esto. Vid. interea BURGGRAVIUS de Lampade vita mihi pag. 84. Item BEGVINUS Tyr. Chymic. cap. 1. pag. mihi 445.

Thes. 10.

Cæterum inter animalia magna est admodum varietas, adeò ut in quadrupede, ave, & homine, talis quidè deprehendatur calor, qui vitalis vocari potest ex eo, quod mox in primordiis eorum in ovo vel utero inchoet, per vitam duret & in morte extinguitur. Sed quoad aquatilia, ut pisces fere omnes, serpentes quoque & insecta &c. vix locum invenire videtur tale dogma, in quibus nullus calor neque per tactum neque per Thermometra seu Instrumenta calorem & frigora dimittentia, inveniri potest: & quomodo sub frigore aquarum etiam Borealium perdurare possit, ut ut non infeliciter vivant pisces animalibus etiam calidissimis, & numerosa foetura pelagum ditent, (vid. quæ contra calorem nativum & humidum radicale disputat HELMONT in Tr. humidum radicale) in Viperis viventibus quoque & sanguis & cor actu deprehensus fuit frigidus, uti etiam in ranis, in quibus tamen vitæ radix adeò est fixa, ut etiam rana integram horam post exsectum cor vivat, coaxet & saltitet, & vipera post detractam pellem, omniaque exempta viscera suspensa per biduum vivat, & etiam ulterius detracta se moveat, vel caput abscissum per biduum inter quisquilias absconditum, morsum adhuc infert lethiferum, ut taceam Insecta, post dissectionem etiam in aliquot frustula, pertinaciter viventia, utut omni calore destituta, appareant.

Thes. 11.

Has difficultates ut effugiamus, dicendum vitam radicaliter consistere in spiritu insito seu omnibus partibus in generatione & corporis instructione implantato (quem multi cum calore vitali seu igne animali humidum depascente confundunt) est nempe Autore ARISTOTELE libr. 2. de generatione animali. cap. 3. in omni semine quod eadem fecunda facit, videlicet quod calidum vocamus, idque non ignis neque talis aliqua facultas, sed spiritus, qui in semine spumosoque corpore continetur. Hic spiritus à Parentibus sub crassioris feminis tegmine excretus fecundat uterum, seque in ovo animali, in puncto saliente manifestat, genuinus nostri corporis est Architectus, partes formando & formatis se intimè implantando, qui